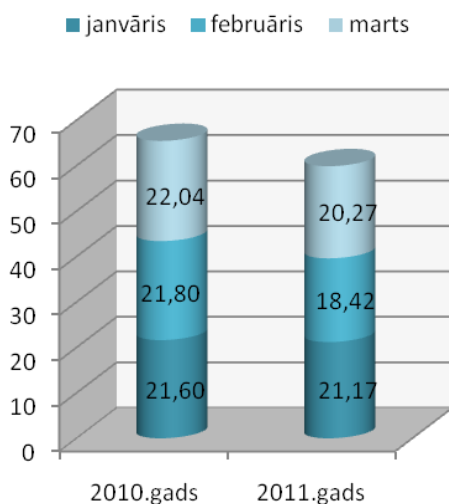

Naftas produktu (degvielas) aprite 2011.gada trijos mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi

milj.Ls

1.attēls

2011.gada trijos mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts **Ls 59,87 milj.** apjomā, kas ir par Ls 5,57 milj. jeb **par 9% mazāk** kā 2010.gada attiecīgajā periodā.

2011.gada gada trijos mēnešos salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu vislielākais samazinājums akcīzes nodokļa ieņēmumos ir par svīnu nesaturošo **benzīnu** – par Ls 2,76 milj. jeb 12 %, samazinājušies arī akcīzes nodokļa ieņēmumi par **dīzeļdegvielu** (t.sk. marķēto dīzeļdegvielu un dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela) – kopumā par Ls 2,86 milj. jeb 7%, savukārt par degvielleļļu iekasēts par Ls 0,086 milj. jeb par 67% mazāk kā pērn. Nodokļa ieņēmumu

pieaugums ir vērojams vienīgi par naftas gāzi – Ls 0,015 milj. jeb 4% (skatīt 1.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2011.gadā ietekmē:

- naftas produktu patēriņa izmaiņas - 2011.gada trijos mēnešos kopumā patēriņam Latvijā nodots par 4% mazāk naftas produktu nekā 2010.gada attiecīgajā periodā;
- no šī gada 1.janvāra atcelta līdz šim piemērotā samazinātā akcīzes nodokļa likme degvielai, kurai akcīzes preču noliktavās Latvijā pievienota biodegviela 5% no kopējā degvielas apjoma (skatīt 3.pielikumu);
- patēriņam nodoto naftas produktu īpatsvara izmaiņas – 2011.gada trijos mēnešos, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, pieaudzis dīzeļdegvielas un petrolejas īpatsvars attiecīgi samazinoties benzīna un degvielleļļas īpatsvaram (skatīt 4. nodaļu);
- dīzeļdegvielas piegādes lauksaimniecības produkcijas ražošanai un zemes apstrādei, piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa jau realizācijas brīdī - šī gada trijos mēnešos (par 2010.gada decembrī un šā gada janvārī un februārī realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodoto dīzeļdegvielu) akcīzes nodokļa ieņēmumus samazināja par Ls 2,52 milj.

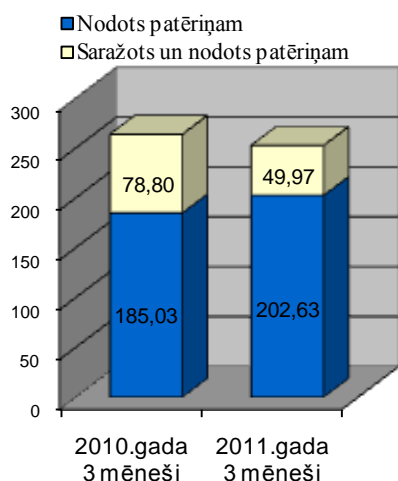
2. Naftas produktu (degvielas) aprītē iesaistītās personas

Latvijā 2011.gada 31.martā komersantiem bija spēkā esošas speciālās atļaujas (licences) darbībai ar naftas produktiem un/vai biodegvielu:

- apstiprināta noliktavas turētāja darbībai – 79;
- reģistrēta saņēmēja darbībai – 5;
- reģistrēta nosūtītāja darbībai – 51;
- degvielas vairumtirdzniecībai – 34;
- degvielas mazumtirdzniecībai – 147.

3. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā

(tūkst. tonnas) 2.attēls

2011.gada trijos mēnešos kopumā patēriņam Latvijā nodoti naftas produkti (degviela) **252,60 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 11,23 tūkst. tonnām jeb par **4% mazāk** kā 2010.gada attiecīgajā periodā. Patēriņam nodotais daudzums:

- visvairāk samazinājies benzīnam (ieskaitot benzīnu, kuram pievienots etilspirts) (*turpmāk – benzīns*) - par 6,47 tūkst. tonnām jeb 10%;

- nedaudz pieaudzis dīzeļdegvielai (ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela un iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu, (*turpmāk – dīzeļdegviela*)) – par 1,55 tūkst. tonnām jeb 1%;

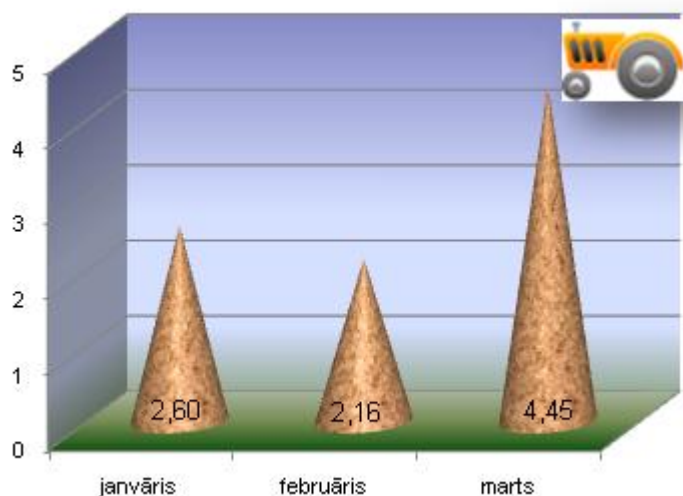
- būtiski samazinājies degvielleļļai – par 68%

jeb 7,87 tūkst. tonnām.

Par 0,75 tūkst. tonnām jeb 18% ir pieaudzis autogāzes patēriņam nodotais apjoms, kas būtu izskaidrojams ar benzīna un dīzeļdegvielas cenu straujo pieaugumu, kas sašķidrīnātās naftas gāzes izmantošanu par degvielu padarījusi ekonomiski izdevīgāku. Palielinājies arī petrolejas (ieskaitot reaktīvo degvielu) patēriņam nodotais apjoms – par 0,78 tūkst. tonnām jeb 4% (skatīt 2.pielikuma 1.tabulu).

Dīzeļdegviela lauksaimniekiem - nodošana patēriņam 2011.gadā

(tūkst. tonnas) 3.attēls

Sākot ar 2010.gada 1.jūliju, dīzeļdegvielai, kuru piegādā lauksaimniecības zemes apstrādei, saskaņā ar likuma „Par akcīzes nodokli” 18. panta piekto daļu jau piegādes brīdī tiek piemērots atbrīvojums no akcīzes nodokļa. Jāatzīmē, ka 14.aprīlī ir apstiprināti grozījumi minētajā likumā un 11.maijā ir stājušies spēkā; saskaņā ar likumu izdotie Ministru kabineta 2011.gada 3.maija noteikumi Nr.344 „Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeļdegvielu

(gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem”, kas maina dīzeļdegvielas iegādes apjoma piešķiršanas kritērijus un nosaka maksimālo dīzeļdegvielas apjomu, kuram saimnieciskajā gadā piemēro atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, kā arī precīzē citas normas, kas saistītas ar dīzeļdegvielas piegādes un izmantošanas kārtību.

Piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, 2011.gada trijos mēnešos realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotas 9,21 tūkst. tonnas dīzeļdegvielas.

2011.gada trijos mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti (sajaukti, apstrādāti, fasēti) naftas produkti 85,94 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 33,06 tūkst.

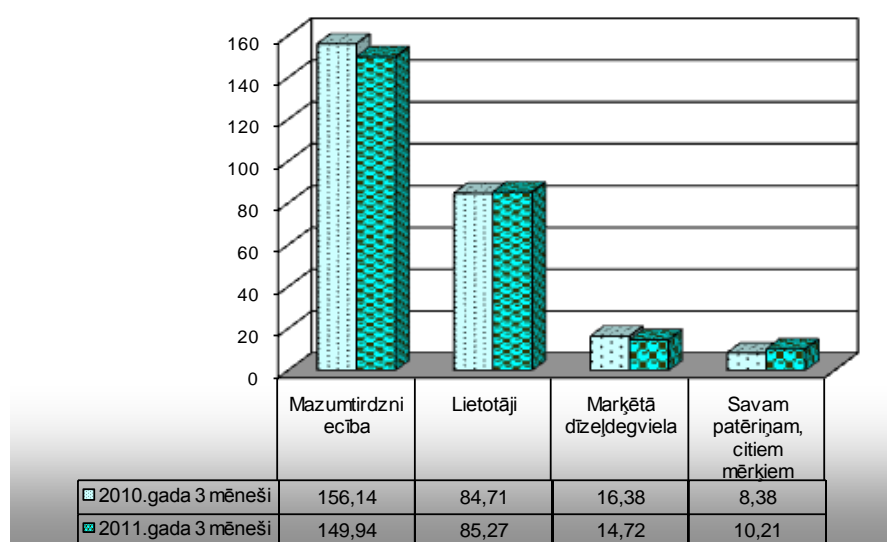
tonnām jeb 28% mazāk kā 2010.gada attiecīgajā periodā. Šā gada trijos mēnešos Latvijā saražotas 7,32 tūkst. tonnas biodīzeļdegvielas, kas ir par 7,78 tūkst. tonnām jeb 51% mazāk kā 2010.gada attiecīgajā periodā. Ievērojami samazinājies sajauktā benzīna apjoms - par 34,77 tūkst. tonnām jeb 56%, kas skaidrojams ar 2010.gada 20.decembra grozījumiem likumā „Par akcīzes nodokli”, kas atceļ samazinātās nodokļa likmes piemērošanu benzīnam un dīzeļdegvielai, kurai biodegviela 5% apjomā tiek pievienota akcīzes preču noliktavās Latvijā, līdz ar to ir zaudēts viens no motivējošiem faktoriem degvielas sajaukšanai Latvijas akcīzes preču noliktavās (skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu).

Piecpadsmi **lielākie komersanti** pēc 2011.gada trijos mēnešos kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti 4.pielikumā. Līderpozīcijas ir saglabājuši SIA „Latvijas Statoil”, SIA „Neste Latvija” un SIA „Lukoil Baltija R”.

4. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnās)

4.attēls

2011.gada trijos mēnešos kopumā Latvijā realizētas **260,15** tūkst. tonnas naftas produktu (degvielas), kas ir par 5,45 tūkst. tonnām jeb **2% mazāk** kā 2010.gada attiecīgajā periodā. Samazinājies realizācija mazumtirdzniecībā un realizācija iezīmētās (marķētās) degvielas lietotājiem. Palielinājies lietotājiem realizētās un savam

patēriņam izmantotās degvielas apjoms - galvenokārt dīzeļdegvielas realizācijas apjoms (skat.2.pielikuma 2.tabulu).

Kopējā realizēto naftas produktu struktūrā palielinājies dīzeļdegvielas un petrolejas īpatsvars, attiecīgi samazinoties benzīna un degvielleļļas īpatsvaram (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu un 5.attēlu).

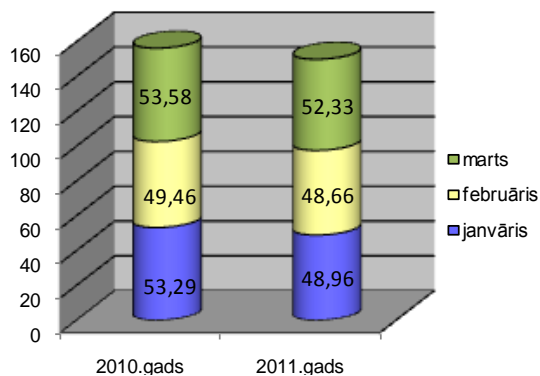
Naftas produktu veidu īpatsvars (procentos) kopējā realizēto naftas produktu struktūrā

5.attēls

4.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnās) 6.attēls

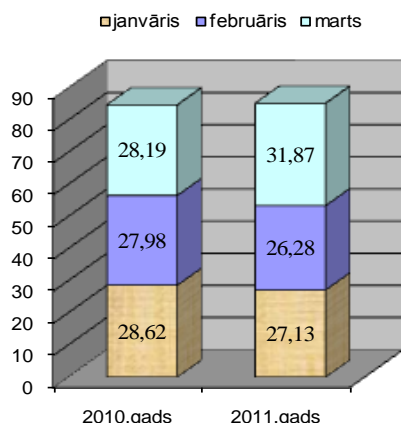
2011.gada trijos mēnešos mazumtirdzniecībā kopumā realizētas **149,94 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 6,20 tūkst. tonnām jeb **4% mazāk** kā 2010.gada attiecīgajā periodā (skatīt 2. pielikuma 2.1. tabulu).

Visvairāk samazinājies mazumtirdzniecībā realizētā benzīna apjoms - par 5,74 tūkst. tonnām jeb 9%, nedaudz mazāks ir realizētās dīzeļdegvielas apjoms - par 1,14 tūkst. tonnām jeb 1%, savukārt pieaudzis realizētās autogāzes apjoms - par 0,67 tūkst. tonnām jeb 18%.

4.pielikumā uzskaitīti piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc 2011.gada trijos mēnešos **mazumtirdzniecībā** realizētā degvielas apjoma. Līderpozīcijas mazumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoma ziņā 2011.gada trijos mēnešos ir saglabājušas SIA „Latvija Statoil”, SIA „Neste Latvija”, SIA „Lukoil Baltija R”, A/S „Virši A” un SIA „East-West-Transit”.

4.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem

(tūkst. tonnās) 7.attēls

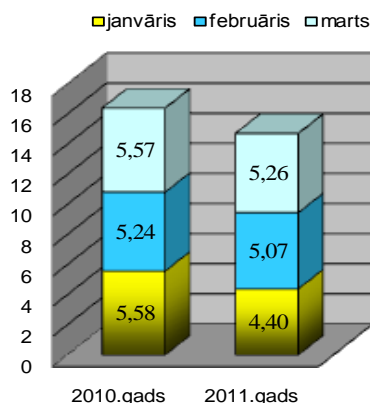

2011.gada trijos mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **85,27 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 0,57 tūkst. tonnām jeb **1% vairāk** kā 2010.gada attiecīgajā periodā. Realizācijas apjoms palielinājies gandrīz visiem naftas produktu veidiem, izņemot degvielleļļu, kuras realizācijas apjoms ir samazinājies par 6,52 tūkst. tonnām jeb 81%. Degvielleļļas realizācijas apjoma samazināšanās lietotājiem ir skatāma kopsakarībā ar savam patēriņam izmantotā degvielleļļas apjoma pieaugumu, kas skaidrojams ar 2010.gadā notikušo

siltumapgādes uzņēmuma reorganizāciju (skatīt 2. pielikuma 2.2.tabulu).

4.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija

(tūkst. tonnās) 8.attēls

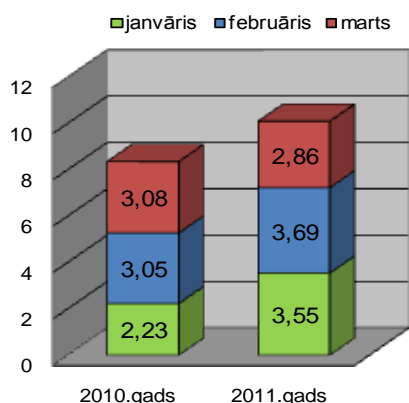

2011.gada trijos mēnešos iezīmētā (marķētā) dīzeļdegviela ir realizēta kopumā 14,72 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 1,66 tūkst. tonnām jeb **par 10% mazāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Vislielākais realizācijas samazinājums ir juridiskajām personām, izmantošanai par kurināmo vai siltumenerģijas ražošanai produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā - par 1,53 tūkst. tonnām jeb 16% un fiziskām personām - par 0,30 tūkst. tonnām jeb 17%. Savukārt marķētās

dīzeļdegvielas realizācijas pieaugums ir kuģu apgādei – par 0,07 tūkst. tonnām jeb 2% un izmantošanai brīvistās un brīvajās zonās – par 0,10 tūkst. tonnām jeb 10% (skatīt 2. pielikuma 2.3.tabulu).

4.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

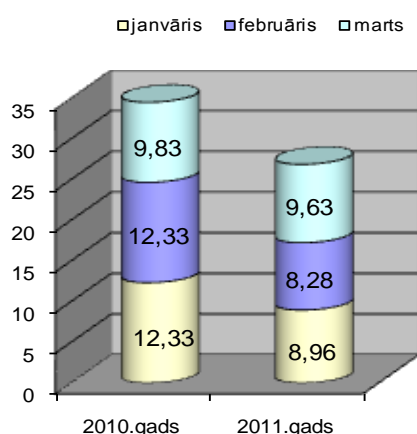
(tūkst. tonnās) 9.attēls

2011.gada trijos mēnešos komersanti savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai) kopumā izmantojuši naftas produktus 10,21 tūkst. tonnu apjomā, izmantotais apjoms ir par 1,84 tūkst. tonnām jeb **22% lielāks** kā 2010.gada attiecīgajā periodā. Vislielākais izlietojuma pieaugums ir degvielleļļai - par 2,36 tūkst. tonnām jeb 45% (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

5.Naftas produktu (degvielas) realizācija vairumtirdzniecībā

(tūkst. tonnas) 10.attēls

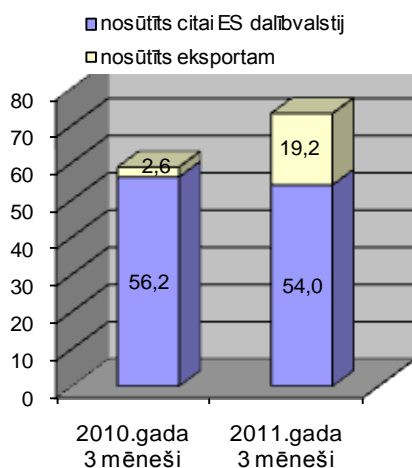

2011.gada trijos mēnešos, izmantojot vairumtirdzniecības licences nosacījumus, kopumā realizētas 26,87 tūkst. tonnas naftas produktu (degvielas), kas ir par 7,56 tūkst. tonnām jeb **par 22% mazāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

Vislielākais realizācijas samazinājums ir degvielleļļai – par 6,04 tūkst. tonnām jeb 86%, dīzeļdegvielai – par 0,62 tūkst. tonnām jeb 2% un benzīnam – par 0,95 tūkst. tonnām jeb 54% (skatīt 2.pielikuma 3.tabulu).

6. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 11.attēls

2011.gada trijos mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši naftas produktus (degvielu) kopumā 73,21 tūkst. tonnu apjomā, tai skaitā 54,04 tūkst. tonnas nosūtītas citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un 19,16 tūkst. tonnas izvestas no akcīzes preču noliktavām to tālākai izvešanai uz ārvalstīm, kas nav dalībvalstis (skatīt 2.pielikuma 4.tabulu).

2011.gada trijos mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši par 14,38 tūkst. tonnām jeb 24% vairāk naftas produktu nekā

2010.gada attiecīgajā periodā. Pieaugumu galvenokārt veido izvešanai uz ārvalstīm

nosūtītās petrolejas apjoms – 18,78 tūkst. tonnas un citai ES dalībvalstij nosūtītā dīzeļdegvielas apjoma pieaugums par 5,63 tūkst. tonnām jeb 23%.

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvielai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.

Orbidāne 67016853
Ivanovska 67016881